

MEMÒRIA 2022

Durant l'any 2022 la nostra entitat ha anat fent les accions i activitats que hem anat planificant en les reunions que cada dilluns a la tarda fem en el nostre estatge social al castell. La pandèmia no ens ha afectat i res ha impedit que les nostres activitats es fessin totes amb normalitat.

Com cada any fem un resum en diferents apartats, acabant amb els projectes que tenim de cara al futur.

TEMES GENERALS (ordre cronològic)

Gener:

- Fins al dia 9 de gener va estar oberta l'exposició "Pedra Sobre Pedra"..
- Diumenge 2: visita guiada a l'exposició.
- Diumenge 9: Caminada fins a la partida La Canela per veure construccions de pedra seca. Organitzada per la secció de patrimoni.
- Dies 22 i 23. Col·laborem amb els Amics de Sant Magí amb l'exposició itinerant que va a Copons per la festa major d'hivern.
- Dia 26. Participem en la reunió convocada per l'ajuntament per celebrar els 800 anys del mercat a Santa Coloma.
- Dia 31: presentem una proposta de col·laboració a l'ajuntament per catalogar objectes de valor patrimonial de Santa Coloma.
- Dia 31: presentem formalment a la Fundació Cases i Llebot la proposta de concedir el premi Sikarra d'aquest any a la revista La Segarra de Santa Coloma de Queralt.

Març:

- Dia 3. Comprem a la casa de subhastes Invaluable un gravat del segle XVI de Nicolas Beatrizet on es va inspirar l'artista que va pintar les figures que hi han a la cúpula de les escales del castell.
- Dia 5: Comprem un quadre del pintor colomí Antoni Batlle a Todocolección.
- Dia 14: Assemblea de la nostra entitat
- Dia 19: Lliuren a la revista La Segarra el premi Sikarra 2022. La candidatura al premi la va presentar la nostra entitat.

Abril:

- Diumenge 24: Presentació del llibre "Costums de Catalunya" de mossèn Joan Segura, transcrit al català modern per Guillem Carreras, a la Sala Merlets del castell. Xerrada a càrrec del catedràtic d'història medieval Flocel Sabaté

Maig:

- Dijous 5: presentació del llibre "Costums de Catalunya" de mossèn Joan Segura a la Biblioteca Central d'Igualada.

- Del dia 6 al dia 8 som presents a un estand del Recercat d'Igualada organitzat per l'Institut Ramon Muntaner i la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana. Hi presentem un pòster sobre la reedició del llibre "Costums de Catalunya"
- Dia 13. El senyor Andreu Martínez Oliver en nom de l'empresa Transsesrovires, fa donació a l'ACBS d'un bust que probablement pertany a una imatge de Santa Magdalena.
- Dia 21: presentació del llibre: "De Carlinades per la Segarra Històrica" de Jaume Moya, editat per l'Associació del Patrimoni de Torà i l'editorial Fonoll.
- Dia 28: participem en el dia de comerços i entitats. Ho fem des del nostre estatge social ensenyant a les persones que venen les últimes peces que hem adquirit.
- Dia 25. Es posa a la xarxa la nova web de l'entitat: www.acbs.cat

Juny

- Dia 6. Es fa arribar als ajuntaments de la Baixa Segarra un document raonat on se'ls insta a fer tràmits per sol·licitar que la comarca administrativa de la "Conca de Barberà" passi a anomenar-se "Conca de Barberà-Baixa Segarra".

Agost

- Dia 15: presentació del Recull 16 a la Sala de la Torre del Castell. En el mateix acte l'associació La Minerva presenta els seus actes de festa major.
- Dia 25: Rebem la visita de Domènec Corbella i de la filla del metge Josep Martí Morera de Vallfogona per preparar la celebració del centenari de la mort del canonge Corbella que se celebrarà l'any 2024.

Octubre:

- Dia 1: XV Trobada de centres d'estudis de Lleida, La Franja, Alt Pirineu, Aran i Andorra a la sala gran del castell. Organitzada conjuntament amb L'Espitllera. Fòrum d'Estudis Segarrencs. A la sala gran s'hi van instal·lar plafons de l'exposició de Santa Magí i de la Pedra Seca. Es fa la trobada al matí i després de dinar a l'Estrella s'organitza una visita al Convent.
- Del 14 al 24: Exposició "Josep Benet, en la desfeta i el redreç" a la sala gran del castell. Organitzada conjuntament amb Òmnium Cultural de la Conca de Barberà-Baixa Segarra. Presentació inaugural de Jordi Oliva.
- Dia 15: Conferència "Catalunya en una cruïlla decisiva: De Felip a Carles (1701-1705/1713) a càrrec d'Àngel Casals Martínez.
- Dia 22: Conferència: "La guerra dels catalans, 1713-1714" a càrrec d'Agustí Alcoberro i Pericay", professor de la Universitat de Barcelona.
- Dia 28: Exposició de fotografies del mercat a la sala dels Arcs del castells organitzada amb "Som terra de safrà". A més de les fotografies hi ha detalls de les col·leccions de la Rosa Gassó i el Josep Maria Amatller. Va estar oberta fins a primers de desembre. La mateixa exposició també es va presentar el mes de maig de l'any 2008 quan també es van organitzar visites per a escolars.
- Dia 29: Conferència: "La repressió borbònica" a càrrec de Valentí Gual Vilà, professor de la Universitat de Barcelona.

Novembre

- Dia 12: Conferència: “Cal Jaume Punto. Dolços records” en commemoració del cinquè aniversari de l’obertura de la botiga. La Marià Antònia Bassols fa la presentació del llibre que va escriure sobre el seu pare “El doctor Bassols. Una vida dedicada a la Salut”.
- Dia 26: sortida matinal per descobrir i conèixer els marges de pedra seca de la mà de Josep Maria Mateu Botines. Secció de patrimoni.
- Dia 28: la Florentina Ramon ens fa donació d’un important fons documental del seu pare Romà Ramon. Entre altres documents hi ha programes d’actes de fa més de 100 anys.

Desembre

- Dia 3: sortida matinal per descobrir i conèixer les construccions de pedra seca de la mà de Josep Maria Mateu Botines. Secció de patrimoni
- Del 17 de desembre al 8 de gener de 2023. Exposició “9 PECES. Adquisicions de l’ACBS en temps de pandèmia”. Comissari: Damià Amorós Albareda. A la sala dels Arcs del castell.
- Dia 18: Inauguració de l’exposició i visita guiada.

ACTIVITATS DE LES SECCIONS

BIBLIOTECA

Amb la renovació de la web de l’entitat al mes de maig va quedar fora de servei el catàleg de la biblioteca. A partir de finals de desembre es podrà consultar novament on-line amb un entorn totalment renovat i amb un programari més complet.

El total de llibres catalogats en aquests moments és de 4.615

Principals entrades de l’any 2022:

- “La demografia catalana” de Raimon Masdeu
- Lot de 20 llibres de la Societat Andorrana de Ciències
- Llibre dels pregons de la festa major de Savallà (1991-2001)
- 4 volums de reproduccions de les revistes “La Segarra” d’èpoques anteriors, editats per la revista La Segarra..

ARXIU FOTOGRÀFIC

Un dels objectius que es va fixar l’ACBS en els seus inicis va ser crear un arxiu fotogràfic per recollir imatges de la vila i del seu entorn natural, la Baixa Segarra. El propòsit principal era aplegar donacions de còpies originals i negatius dels seus autors i dels seus familiars, també incorporar reproduccions d’imatges conservades en arxius i col·leccions privades per poder facilitar-les sense ànim de lucre a tothom que tingués interès ja fos per il·lustrar els treballs d’investigació o simplement estudiar-les.

L’arxiu fotogràfic de l’ACBS a dia d’avui està digitalitzat en la seva totalitat. Ocupa 527 carpetes amb 31.066 fitxers amb un espai de 113 gigues. Hi ha unes 11.500 fotografies, si bé algunes estan repetides. Una còpia de seguretat la tenim al núvol i una altra al disc dur extern de l’ordinador de l’ACBS. Tot el material que tenim està pendent classificar amb un criteri professional, o sigui que s’hauria posar un número de registre a cada imatge i introduir-hi les dades per facilitar-ne la recerca.

Principals entrades de l'any:

- Donacions de Josep Maria Amatller de fotografies de la matança del porc.

ARXIU DOCUMENTAL / MUSEU

La finalitat del nostre arxiu és agrupar i guardar tota aquella documentació dispersa referent a la Baixa Segarra per tal de posar-la a disposició de les persones interessades a estudiar-la.

Durant l'any s'ha anat ordenant la documentació que ha anat entrant.

Principals entrades de l'any 2022

- Donació de programes de Fina Malet, Anna Albareda, Joan Pontnou, Josep Maria Compte, Martí Sendra... sobre temes com: teatre, Any Eucarístic, futbol ...
- Donació de documentació diversa, especialment programes d'actes molt antics per part de Florentina Ramon Puig provinents del seu pare Romà Ramon Seuma.

PER CONSULTAR LA DOCUMENTACIÓ O LLIBRES DE LA BIBLIOTECA, DE L'ARXIU FOTOGRÀFIC O DE L'ARXIU DOCUMENTAL PODEU VENIR AL NOSTRE LOCAL SOCIAL ELS DILLUNS A PARTIR DE LES 6 DE LA TARDA O BÉ POSANT-VOS D'ACORD AMB ALGUN MEMBRE DE LA JUNTA A TRAVÉS DEL CORREU: INFO@ACBS.CAT

SECCIÓ DE PATRIMONI

Els primers dies de l'any es va mantenir oberta l'exposició "Pedra Sobre Pedra"

La secció de patrimoni ha organitzat caminades per veure construccions de pedra seca i recuperació d'una cabana.

S'han fet gestions, pendents de completar, per tal de intentar catalogar una barraca de pedra seca de la partida del tasco a Bellprat.

SECCIÓ DE PUBLICACIONS

- Durant l'any hem presentat en públic les edicions que es van completar l'any 2022.
- Hem pres la decisió de publicar durant l'any 2023 la traducció al català del llibre "Market Power: Lordship, Society, and Economy in Medieval Catalonia (1276–1313)" del professor nord-americà Gregory Milton. El llibre tracta dels inicis del mercat de Santa Coloma i la Baixa Segarra als segles XIII-XIV. La traducció va a càrrec de Chris Boswell.

ALTRES ACTIVITATS

Cicle de conferències

Durant el mes d'octubre hem organitzat el cicle de conferències "1714". La coordinació del cicle ha anat a càrrec del Dr. Valentí Gual Vilà, primer president de la nostra entitat. La categoria acadèmica i intel·lectual dels conferenciantes ens ha mostrat una nova visió d'aquest any tan important per a Catalunya. Els nombrosos assistents a les xerrades han vist enriquits els seus coneixements d'un fets sovint bastant desconeguts.

Activitats usals

S'ha facilitat l'accés als nostres fons bibliogràfics i arxivístics als alumnes de l'Institut i també universitaris que volen fer treballs sobre temes referents a la Baixa Segarra com ja s'ha fet en els últims anys.

Tots els dilluns, de 6 a 8 de la tarda, està obert el nostre estatge social del castell per atendre qualsevol consulta sobre la documentació que guardem o qualsevol altre aspecte de la nostra entitat. També es pot accedir al nostre local en qualsevol moment posant-se d'acord amb qualsevol membre de la junta o sol·licitant-ho al correu: info@acbs.cat

Durant la tarda del mateix dilluns s'acostuma a fer una tertúlia informal al mateix local per comentar noves idees o aportar noves iniciatives.

PROJECTES EN CURS

Catalogació de material museístic

Hem començat a fer la catalogació de l'abundant material museístic que amb el temps ha anat reunint la nostra entitat. La idea és que es publiqui properament a la web per mitjà del programa "Coeli" pensat per visualitzar les col·leccions artístiques com la nostra.

Centenari de la mort del canonge Corbella

En col·laboració amb els Srs. Domènec Corbella (Vallfogona) i Josep Maria Marimon (Passanant), començarem a preparar diverses activitats per commemorar el centenari de la mort del canonge Ramon Corbella i Llobet (Vallfogona de Riucorb, 1850- Vic, 1924). És una figura molt desconeguda però que va tenir una gran influència en els àmbits militar i religiós del seu temps. Va publicar diversos treballs: *El rector de Vallfogona i els seus escrits* (1889) i *Història de Vallfogona* (1898), entre d'altres.

Santa Coloma de Queralt, 15 de desembre de 2022
